

Početna stranica>Vaša prava>Optuženik (kazneni postupak)

Naši prevoditelji trenutno pripremaju jezičnu inačicu koju vidite.

finski

Sljedeći jezici: već su prevedeni.

Swipe to change

Обвиняеми (наказателни производства)**Finska**

В тези информационни листове се дава информация относно това какво се случва, ако лице е заподозряно или обвинено в извършването на престъпление, за което е заведено дело в съда. За информацията относно дребни правонарушения като пътни нарушения, които обикновено се наказват с фиксирана санкция, като глоба, вижте информационен лист 5. Ако сте жертва на престъпление, можете да намерите цялостна информация относно правата ви тук.

Обобщение на етапите на наказателния процес

Нормалните етапи на наказателния процес са следните:

наказателно разследване

вземане на решение дали да се повдигне обвинение и другите решения на прокурора

разглеждане на делото в съда

изпълнение на присъдата

Подробности относно всички тези етапи на процеса и относно вашите права могат да бъдат намерени в информационните листове. Тази информация не замества получаването на правна консултация и е предназначена да предостави само упътващи насоки.

Роля на Европейската комисия

Моля отбележете, че Европейската комисия не играе никаква роля в наказателните производства в държавите-членки и не може да ви окаже съдействие, ако имате оплакване. В информационните листове се предоставя информация как и към кого да се обърнете, ако имате оплакване или искате да подадете жалба.

Следвайте връзките по-долу, за да намерите необходимата информация**1 – Получаване на правни съвети****2 – Моите права по време на разследването на престъпление**

Разпит

Задържане

Първо съдебно заседание

Преди основното съдебно заседание

Жалби относно действия на полиция

Права относно превода

3 – Моите права по време на процеса**4 – Моите права след като съдът се произнесе****5 – Пътни нарушения****Връзки по темата****Наказателният процес в районния съд**

Последна актуализация: 15/01/2020

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

1 – Получаване на правен съвет

Получаването на независим правен съвет е много важно, когато сте замесени по някакъв начин в наказателен процес. В информационните листове се разяснява кога и при какви обстоятелства имате право да бъдете представлявани от адвокат. В тях се обяснява и какво ще направи адвокатът за вас. Този общ информационен лист ви упътва как да си намерите адвокат и как ще бъдат покрити разходите за него, ако не можете да си позволите да платите за правния съвет.

Как мога да намеря адвокат?

Ако сте заподозрени в престъпление, винаги имате право на адвокат. Полицията може да ви попита дали се нуждаете от адвокат, но по закон нямате нужда от адвокат, освен ако не сте задържан, арестуван или лишен от свобода. Обикновено имате право адвокатът, който желаете, да присъства с вас по време на разпит. Полицията може също така да ви намери адвокат, ако смятате, че се нуждаете от такъв, но не знаете къде да го намерите.

Във Финландия няма монопол върху адвокатската професия, така че всеки, който има диплома по право, може да действа като адвокат (понастоящем законът по този въпрос се преразглежда). Можете да намерите адвокат по наказателно право на уебсайта на **финландската адвокатска колегия**. Освен това службите за правна помощ могат да ви помогнат (**тук** можете да намерите информацията за контакт за служби за правна помощ).

Плащане за адвокат

Основното правило е, че вие заплащате хонорара на адвоката. Ако доходите ви са ниски, може да получите правна помощ. В този случай държавата изплаща адвокатския хонорар изцяло или отчасти. Ако сте заподозрян в престъпление, за което най-ниската присъда е четири месеца лишаване от свобода, ще ви бъде назначен защитник, ако поискате такъв. Държавата ще плати хонорарите на защитника. Вие обаче ще трябва да възстановите хонорарите на защитника, ако бъдете осъден за престъплението, освен ако доходите ви са толкова ниски, че имате право на правна помощ. Сумите, които трябва да заплатите, са определени по същия начин като в случая на правната помощ.

Защитникът може да бъде публичен адвокат за правна помощ, адвокат или друг адвокат. Обикновено, ако молите за конкретен адвокат, той или тя ще ви бъде назначен(а) за ваш адвокат.

Свързани връзки

- [Финландска адвокатска колегия](#)
- [Финландска адвокатска колегия](#)
- [Finlands Advokatförbund](#)
- [Oikeusaputoemimistojen yhteystieot](#)
- [Координати за връзка с публичната служба за правна помощ](#)
- [Kontaktinformation för rättjälpsbyråerna](#)
- [Ограничения на доходите за получаване на правна помощ](#)
- [Inkomstgränser för beviljande av rättshjälp](#)

Последна актуализация: 15/01/2020

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Izvorna jezična inačica ove stranice nedavno je izmijenjena. Naši prevoditelji trenutno pripremaju jezičnu inačicu koju vidite.

2 – Моите права по време на разследване на престъплението и преди делото да бъде разгледано от съда

Каква е целта на наказателното разследване?

Полицията е длъжна да започне наказателно разследване, ако има основание да се подозира, че е извършено престъпление. Полицията може да разбере за това от жертвата на престъплението. Полицията може да научи за предполагаемите престъпления и по други пътища и тогава е длъжна да започне разследване (например, полицаите могат да забележат сами, че се извършва престъпление).

Какви са етапите на разследването?

Наказателното разследване цели да установи обстоятелствата, при които е извършено дадено престъпление, и хората, които са замесени, както и да събере необходимите доказателства за разглеждането на обвиненията и по-нататък по време на процеса. Наказателното разследване се води от полицията или, в някои случаи, от финландската гранична охрана, военните или финландската митница. В настоящите информационни листове всички служби, които могат да извършват разследване, се наричат събирателно „полиция“.

Разпит

Полицията може да ви извика в полицейското управление за разпит. Полицаите могат и да ви позвънят и да ви разпитат по телефона. Целта на разпита е да се разбере дали има основание да се подозира, че е извършено престъпление и че вие сте го извършили.

Арест

Ако ви призоват за разпит, трябва да се подчините; ако не го направите, полицията може да дойде и да ви отведе на разпит. Освен това, в този случай полицията може да ви арестува.

Първо заседание на съда

Ако полицията направи искане да се издаде заповед за вашето задържане, съдебното заседание по въпроса за задържането трябва да се състои в срок от четири дни след вашия арест. Съдът провежда заседание по въпроса за задържането и решава дали да бъдете задържан или освободен. Ако бъдете задържан, съдът определя и краен срок, до който трябва да се повдигнат обвинения.

Ако полицията не направи искане за задържане, първото заседание на съда по вашето дело може да бъде основното заседание по време на процеса.

Разглеждане на обвиненията от прокурора преди основното заседание

Преди основното заседание полицията провежда наказателното разследване и събира материалите по него в досие от разследването. Досието с материалите от наказателното разследване отива при прокурора. Той на свой ред решава дали са налице достатъчно данни, за да се направи основателно предположение, че е извършено престъпление и че вие сте го извършили.

Полицията трябва да информира вас и адвоката ви за напредъка на наказателното разследване и за откритите от нея доказателства във връзка с вината ви за извършеното престъпление. Сам или с помощта на вашия адвокат, вие също можете да събирате оневиняващи ви доказателства и да правите искания те да бъдат включени в материалите от наказателното разследване.

Преди основното заседание могат да се проведат няколко разпита. Може да има и няколко заседания по въпроса за задържането.

Моите права по време на разследването

Последвайте хипервръзките по-долу за повече информация за вашите права по време на различните етапи от разследването.

Разпит (1)

Арест (2)

Първо заседание на съда (3)

Преди основното заседание (4)

Оплаквания относно действия на полицията (5)

Езикови права (6)

Разпит (1)

Защо полицията може да иска да ме разпита?

Ако полицията подозира, че знаете нещо за предполагаемото престъпление, може да ви разпита. Целта на разпита е да се съберат сведения за предполагаемото престъпление и за лицето, което го е извършило. Може също да бъдете разпитан при желание на полицията да събере сведения за това какви облаги е донесло престъплението, дори да не сте заподозрян в извършването му.

Какво ще ми бъде обяснено за правата ми?

Полицията е длъжна да ви информира в какво качество ви разпитва (жертва/ заподозрян/ свидетел) възможно най-бързо и при всички случаи преди началото на разпита. По правило имате право да бъдете придружаван от адвокат по време на разпита, ако сте жертва или заподозрян. Ако ви разпитват като заподозрян, полицията трябва също да ви информира в какво ви подозират.

Ако полицията ви е заловила, защото ви подозира в престъпление, или сте арестуван или задържан, полицията трябва да ви информира за правото ви на адвокат незабавно. По принцип не сте длъжен да отговаряте на никакви въпроси, преди да дойде адвокатът ви, ако сте поискали такъв. При всички обстоятелства обаче сте длъжен да дадете на разпитващия верни лични данни, дори ако адвокатът ви не присъства.

Полицията е длъжна да се отнася с вас спокойно и разумно по време на разпита. Полицията не може да ви предоставя никакви умишлено неистинни твърдения, обещания или изфабрикувани факти относно никакви специални привилегии, или да изтощава, заплашва или притиска разпитвания, или да използва друго неуместно средство или метод, за да въздейства на волята, паметта, способността за преценка или свободата на вземане на решение на лицето, за да изтръгне признание или да повлияе на даваните показания.

Какво става, ако не говоря местния език?

Ако не говорите фински или шведски език, полицията ще ви осигури съдействието на устен преводач по време на разпита. За повече информация за езиковите права, вижте [Езикови права \(6\)](#). Някои полицаи могат да използват английски език по време на разпита. Няма нужда да плащате на устния преводач. Той трябва да превежда въпросите на полицията и вашите отговори.

На края на разпита с преводача изчитате заедно протокола и тогава можете да посочите дали полицията не е протоколирала нещо погрешно.

Много е важно заедно с преводача да прегледате протокола внимателно, тъй като съдържанието му може да се използва срещу вас по време на процеса.

Мога ли да имам адвокат?

По правило винаги имате право да се възползвате от услугите на адвокат по време на разпита, независимо дали сте арестуван или не. По принцип не сте длъжен да отговаряте на никакви въпроси, преди да дойде адвокатът ви. Ако се нуждаете от устен преводач, можете да се възползвате от услугите на такъв и когато говорите с адвоката си.

Ако ви е известен адвокат, от чиито услуги бихте искали да се възползвате, можете да помолите полицията да се свърже с него. Ако не познавате никакъв адвокат, полицията може да ви намери такъв. Полицаяте могат също да ви дадат списък от адвокати, които често поемат наказателни дела, или такива, които са членове на адвокатската колегия на Финландия. В такъв случай можете сам да изберете адвокат и полицията ще се свърже с него.

Трябва ли да отговарям на въпросите на полицията?

Винаги трябва да давате на полицията верни лични данни. Не сте длъжен да отговаряте на никакви други въпроси. Ако знаете нещо, което ще помогне за разкриване на престъплението и за сваляне на подозрението от вас, може да е разумно да отговорите на въпросите. Трябва да обсъдите с адвоката си дали да отговаряте на въпроси или не.

Полицията трябва да следва закона и относно времето на денонощието, по което е разрешен разпит. По правило разпити не могат да се провеждат между 22 и 7 часа. За повече информация относно това кога е разрешен разпит, вижте [тук](#).

Може ли полицията да извърши физически обиск и да ми вземе пръстови отпечатащи?

Ако ви подозират в извършване на престъпление, полицията има право да ви вземе пръстови отпечатащи. Полицията има право да извърши личен обиск — т.е. да провери какво имате в дрехите и другаде по тялото, — ако ви подозират в престъпление, за което максималната присъда е поне шест месеца лишаване от свобода, или предполагаемото престъпление е упоменато в глава 5, раздел 10 от [Закон за принудителните мерки](#).

Полицията има право да извърши физически обиск, включително да вземе кръвна проба или да извърши друг преглед на тялото ви, ако ви подозират в престъпление, максималната присъда за което е повече от шест месеца лишаване от свобода или престъплението е упоменато в глава 5, раздел 11 на [Закон за принудителните мерки](#). На практика обичайните престъпления, като кражба, нападение и престъпления, свързани с наркотици, са сред тези, за които може да се извърши физически обиск; това може да означава и че ще се вземе ДНК проба.

Арест (2)

Защо може полицията да ме арестува?

Целта на ареста е да се защити наказателното разследване. Полицията може да ви арестува, ако ви подозира в тежко престъпление, минималната присъда за което е две години лишаване от свобода. В този случай полицаите не се нуждаят от други основания за арест, освен достатъчно сериозно подозрение, че вие сте извършили престъплението.

Ако ви подозират в по-леко престъпление, като нападение или кражба, полицията може да ви арестува, ако, освен за предполагаемото престъпление, има основание да подозира, че можете:

да избягате или да се укриете по друг начин,

да затрудните разследването или

да извършите нови престъпления.

Освен това, полицията може да ви арестува, ако няма информация за вас и вие откажете да дадете името или адреса си, или дадете очевидно лъжливи име или адрес. Ако не пребивавате постоянно във Финландия и има вероятност да напуснете страната, за да избегнете разследването, процеса или изпълнението на присъдата, полицията също може да ви арестува.

Решението за ареста ви ще се вземе от държавен служител с правомощия да взема такива решения и не е необходима съдебна заповед.

Държавните служители, които могат да вземат решения относно арестите, са високопоставените полицейски служители, прокурорът и високопоставени служители на митниците и граничната охрана. Глава 1, раздел 6 от [Закон за принудителните мерки](#) съдържа правната уредба относно държавните служители с правомощия да вземат решения относно арестите.

Каква информация ще ми се даде относно моя арест?

Полицията трябва да ви информира защо сте арестуван веднага щом бъдете обявен за арестуван или заловен въз основа на заповед за арест. Полицаите трябва също така да информират член на семейството или друг близък, ако поискате да направят това, стига това да не затрудни разследването.

Не говоря местния език. Имам ли право на устен преводач?

Ако не говорите фински или шведски език, полицията ще ви уреди устен преводач. За повече информация за езиковите ви права, вижте [Езикови права \(6\)](#). Понякога полицаите могат да разпитват и на английски език, ако и те, и вие смятате, че можете да проведете разпита на този език. Не сте длъжен да отговаряте на никакви въпроси, преди да дойде преводачът.

Мога ли да се срещна с адвоката си?

Когато сте арестуван, винаги имате право да се срещнете с адвоката си. По ваше искане може и да ви бъде определен адвокат. Държавата ще плати хонорара му. Можете да изберете адвоката си сам, но той трябва да е завършил право.

Имате право да разговаряте с адвоката си без присъствие на полицията и разговорът ви не може да се подслушва или записва. Ако имате нужда от устен преводач, той може да присъства, когато говорите с адвоката си.

Трябва ли да отговарям на въпросите на полицията?

Не сте длъжен да отговаряте на никакви въпроси, които полицията ви задава, освен да дадете личните си данни. Понякога е във ваш интерес да отговорите на въпросите, тъй като това може да помогне в изясняването на въпроса какво се е случило и подозренията към вас може да намалее. Когато съдът обсъжда вината ви, той може да вземе предвид, че не сте отговарял на въпроси. Отказът да се отговаря на въпроси обаче никога не е сам по себе си достатъчно основание за осъждане.

Какво ще стане, ако кажа нещо, което е неблагоприятно за моя случай?

Ваше основно право е да не съдействате за установяването на вината си. Това означава, че нямате задължение да казвате неща, които да затвърдят тезата за вината ви.

Ако обаче решите да говорите само в съда, трябва да сте подготвен да обясните защо не сте давал информация преди. Съдът има право да вземе предвид, че на процеса сте казали само, че сте били някъде другаде, когато се е извършило престъплението. Това може да нахърни правдоподобността на вашата версия.

Ако по време на разпита споменете неща, които по-късно се окажат неблагоприятни за вашия случай, версията ви може да се използва срещу вас.

Ако в съда разкажете различна версия от тази, разказана по време на разпита, трябва да можете да обясните защо е така или съдът може да сметне, че версията ви не е правдоподобна.

Мога ли да се свържа със семейството си?

Имате право да се свържете с близките си, например най-близкото семейно обкръжение, освен ако полицията няма сериозни основания да ограничи контактите ви. Полицията е длъжна също така да информира незабавно близките ви за вашия арест, стига това да не затрудни разследването.

Гражданин съм на друга държава-членка. Мога ли да се свържа с посолството на моята държава?

Имате право да се свържете с посолството на вашата държава, освен ако полицията няма сериозни основания да ограничи контактите ви. По принцип посолството бива информирано най-късно към момента, когато полицията отправи искане за заповед за задържане.

Може ли полицията да ми вземе пръстови отпечатъци? Може ли образец от моята ДНК да бъде регистриран?

По принцип, ако сте арестуван, полицията винаги може да ви вземе пръстови отпечатъци и да регистрира вашата ДНК.

Може ли полицията да ми извърши личен обиск?

Полицията може да нареди да ви се извърши обиск. Той може да бъде личен, за да се види какво имате в дрехите или другаде по тялото, или физически, който включва претърсване на тялото ви, вземане на кръвна проба или друг физически преглед.

Ако обискът изисква медицински познания, може да го извърши само лекар. Иначе може да го извърши полицията или друго медицинско лице.

Законодателството съдържа условия, при които се допуска физически обиск; например, тежестта на подозрението за извършено престъпление. На практика, всички обичайни престъпления (кражба, нападение или престъпления, свързани с наркотици) позволяват на полицията да проведе физически обиск.

Какво се случва, ако ме арестуват въз основа на Европейска заповед за арест?

Ако друга държава-членка е издала Европейска заповед за вашия арест, можете да бъдете арестуван и задържан с цел екстрадиция в държавата, която е издала заповедта. По време на заседанието по задържането имате право да имате адвокат и устен преводач. Държавата заплаща хонорарите им и вие нямате задължение да ги възстановите. Можете сам да изберете адвокат, също както когато ви подозират в престъпление.

Първо заседание на съда (3)

Защо се насрочва първото заседание на съда?

Ако полицията направи искане за заповед за задържането ви, по него решение трябва да вземе съдът. Ако не сте арестуван и полицията не направи искане за заповед за задържане, първото заседание на съда обикновено е **основното заседание** по делото.

Ако сте арестуван, полицията трябва да направи искане за заповед за задържането ви възможно най-скоро и най-късно до дванадесет часа на третия ден, след като сте бил заловен. Ако не го направи, трябва да бъдете освободен. Съдът трябва да разгледа молбата за заповед за задържане незабавно.

Ако сте арестуван, молбата за заповед за задържане трябва да се разгледа най-късно до четири дни от деня, в който сте бил заловен. Съдът ще проведе заседание по задържането и ще реши дали да бъдете задържан или освободен. Вместо задържане съдът може да ви наложи забрана за пътуване.

Заедно със задържането съдът може да наложи и ограничения върху контактите ви. Това означава, че в началото на задържането ви няма да имате право да се свързвате с никого, освен с адвоката си.

Във Финландия няма система за освобождаване под гаранция; с други думи, няма как да депозирате определена сума пред съда, за да ви освободят до основното съдебно заседание.

Имам ли право на адвокат?

По време на заседанието по задържането имате право на адвокат. По ваше искане адвокатът трябва да ви бъде определен за защитник, което означава, че държавата ще заплати хонорара му директно. Имате право също да се защитавате сам, но ако полицията направи искане за заповед за задържане, се препоръчва да използвате услугите на адвокат. Можете сам да си изберете адвокат.

Имам ли право на устен преводач, ако не разбирам езика?

Ако не разбирате фински или шведски език, съдът ще ви осигури преводач. Държавата заплаща хонорара му. За повече информация за езиковите ви права, вижте [Езикови права \(6\)](#). По време на заседанието искането за заповед за задържане ще ви бъде преведено устно, ако не сте го разгледали заедно с адвоката и преводача преди заседанието. По време на заседанието всичко казано ще ви бъде превеждано, ако има нужда.

Трябва ли да направя изказване в съда?

Не сте длъжен да се изказвате в съда. Ако имате адвокат, той може да отговори на искането за заповед за задържане от ваше име. Имате обаче право да бъдете изслушан лично, ако пожелаете.

Трябва ли да давам друга информация в съда?

В съда — както и по време на цялото наказателно разследване — не сте длъжен да давате никаква информация за предполагаемото престъпление. Това обаче често би могло да бъде полезно. Адвокатът ви ще ви помогне да решите кога ще бъде по-добре да говорите и да давате информация.

Ще ме задържат ли или ще ме освободят след заседанието?

Ако съдът реши, че има основание да ви задържи и че забраната за пътуване не е достатъчна, ще бъдете задържан. Ако нямате постоянен адрес във Финландия, практически е невъзможно да се наложи забрана за пътуване.

Ако съдът реши, че няма основания за задържането ви, той ще постанови, че трябва да бъдете освободен незабавно. Във Финландия не е възможно да се депозира парична сума като гаранция. На края на заседанието по задържането ще бъдете или задържан, или с наложена забрана за пътуване, или освободен. Даже ако съдът реши, че трябва да бъдете задържан, няма да ви задържат, ако това би било нецелесъобразно от гледна точка, например, на здравословното ви състояние.

Ако бъдете задържан, съдът ще определи дата, до която прокурорът трябва да повдигне обвинения. Тази дата може да бъде отложена по искане на прокурора. Няма максимален срок за повдигане на обвинения, но той не трябва да бъде по-дълъг от времето, нужно за приключване на наказателното разследване и подготовка на обвиненията.

Ако се окаже, че определеният за повдигане на обвиненията срок е твърде кратък, съдът може да го удължи по искане на прокурора. Съдът трябва да даде на вас и адвоката ви възможност да бъдете изслушани по искането.

Публично ли е заседанието по задържането?

По правило заседанията на съда са публични; това важи и за заседанието по задържането. По принцип обаче, с оглед на разследването, полицията ще поиска заседанието по задържането да се проведе при закрити врата и материалите по делото да се запазят в тайна, докато се разгледат обвиненията. Крайният резултат от заседанието е винаги публичен.

Мога ли да обжалвам, ако съдът постанови задържането ми?

Можете да обжалвате заповедта за задържане пред апелативния съд, като няма определен срок за обжалване. Апелативният съд ще разгледа жалбата ви в спешен порядък. По правило заседанията на апелативния съд са писмени.

Съдът трябва също да преразгледа задържането ви, ако направите такова искане, даже ако не сте обжалвал решението по задържането. Съдът обаче не е длъжен да преразглежда въпроси по задържането до две седмици след първото заседание. Адвокатът ви ще ви даде повече информация за условията, при които бихте могли да решите да поискате преразглеждане. Когато се преразглежда въпросът за вашето задържане, това може да стане и чрез видеовръзка. При нея вие можете да бъдете в затвора, сам или с адвоката си, а съдията е в съда, сам или в присъствието на адвоката ви, и се свързвате чрез видеовръзка.

Мога ли да напусна страната преди процеса?

Ако съдът реши на заседанието по задържането, че трябва да бъдете освободен, можете да напуснете страната свободно. Ако съдът ви наложи забрана за пътуване, той ще уточни съдържанието на забраната. Ако разследването срещу вас продължи, а вие сте напуснал страната, при необходимост може да се постанови задържане във ваше отсъствие и да ви се издаде Европейска заповед за арест, ако с вас не може да се установи контакт.

Преди основното заседание, разглеждане на обвиненията от прокурора (4)

Какво става преди основното заседание?

Полицията провежда наказателното разследване и, когато го завърши, изпраща протокола от разследването на прокурора. Ако ви е бил определен защитник, протоколът се изпраща и на него.

Вие и вашият адвокат имате право да поискате по-нататъшно разследване, ако смятате, че разследването не е пълно в някаква насока. Имате право да получите копие от протокола на наказателното разследване. Ако не ви е определен защитник, материалите по разследването не се изпращат автоматично на вас или адвоката ви.

След това прокурорът взема решение за повдигане на обвинения. Ако се повдигнат обвинения, ще получите копие от искането за призоваване и ще бъдете призован на основното заседание. Искането за призоваване излага обвиненията, както и доказателствата и свидетелите, които прокурорът ще призове, за да докаже вината ви извън всякакво разумно съмнение.

Имате право да посочвате свои свидетели и доказателства. По принцип е по-добре полицията да разпита съответните лица по време на наказателното разследване преди заседанието на съда. Трябва да се посъветвате с адвоката си какво да направите, ако искате да призовете дадено лице, а прокурорът не го е посочил.

Винаги ли има основно заседание?

Ако прокурорът смята, че няма достатъчно доказателства за вината ви, ще оттегли обвиненията (няма да повдига обвинения) и в общия случай делото ще спре дотук. Ако това се случи и вие сте задържан, ще ви освободят веднага.

Прокурорът може да реши да оттегли обвиненията и когато смята, че сте виновен. В този случай прокурорът смята, че процес не е нужен. Това може да се случи, защото правонарушението е дребно или вие сте твърде млад. Ако смятате, че не сте виновен за извършването на престъплението, макар прокурорът да е на мнение, че сте, имате право да отнесете въпроса до съда, който да го разреши.

Жертвата също има право да повдигне обвинения, ако прокурорът реши да оттегли обвиненията срещу вас.

Някои дребни правонарушения минават по **писмена процедура**, което значи, че няма да има същинско основно заседание. Процедурата може да бъде писмена, ако, например, сте признал вината си и сте съгласен с провеждането ѝ.

Мога ли да призная вината си преди процеса?

Можете да признаете пред полицията, че сте виновен за извършването на престъплението. Случаят все пак може да стигне до основно съдебно заседание, ако прокурорът повдигне обвинения и писмена процедура не е възможна. Понякога, ако признаете вината си и подпомогнете разследването на престъплението, това може да помогне за намаляването на присъдата ви, но това зависи от преценката на съда.

Признанието не засяга правото ви на обжалване, а можете и да го оттеглите по всяко време. И да сте оттеглили признанието си обаче, съдът може да го вземе предвид, когато обсъжда въпроса за вината ви.

Могат ли обвиненията да се променят преди процеса?

В зависимост от напредъка на разследването обвиненията могат да се променят. Прокурорът може да ви обвини в престъпление, различно от това, за което ви подозират, доколкото основните му елементи са изяснени по време на наказателното разследване (например, полицията ви подозира в умишлено убийство, а прокурорът ви обвинява в неумишлено убийство). Прокурорът може да добави повече подробности към обвиненията даже след като са повдигнати.

Могат ли да ме обвинят в престъпление, за което вече съм бил обвинен в друга държава-членка?

По правило не можете да бъдете обвинен в престъпление, за което вече сте бил обвинен в друга държава-членка. Това обаче изисква решението, постановено в другата държава-членка, да е окончателно и да е изпълнено едно от следните условия:

обвиненията са отхвърлени,

вината ви е установена, но не сте осъден,

присъдата ви е изпълнена или е в ход изпълнението ѝ, или

присъдата е отпаднала поради давност според законодателството на страната, където е произнесена.

Ако смятате, че ви обвиняват в престъпление, в което вече сте бил обвинен в друга държавачленка, със сигурност трябва да споделите това с адвоката си.

Оплаквания относно действия на полицията (5)

Смятам, че полицията действа неправилно спрямо мен. На кого мога да се оплача?

Ако смятате, че при изпълнение на служебните си задължения полицейски служител е действал неправилно спрямо вас, можете да направите административно оплакване. Действията на полиция ще бъдат разследвани.

Административното оплакване се подава до по-висшестоящ полицейски служител или до най-висшия пазител на правото. Най-висшите пазители на правото са [Канцлерът на правосъдието](#) и [парламентарният омбудсман](#). Оплакването трябва да е писмено, в свободна форма.

Ако подозирате, че полицейски служител е извършил престъпление, можете да подадете сигнал за извършено престъпление. Полицията е задължена да регистрира сигнала въз основа на подадената от вас информация. Ако полицейски служител е подозиран в извършване на престъпление, прокурорът винаги ръководи разследването. В този случай само той има право да реши дали има основание да се подозира извършено престъпление и трябва ли да се проведе наказателно разследване. Полицията трябва да изпрати незабавно копие от сигнала до съответната прокуратура, за да се определи разследващ. Вие също имате право да знаете дали е започнало наказателно разследване и какъв е напредъкът му.

Ако полицията се отнася с вас неуместно, винаги трябва да се обръщате към адвоката си за съвет как да постъпите.

Езикови права (6)

Когато ви подозират в престъпление, имате право да използвате фински или шведски език на всички етапи от наказателния процес. Ако не говорите фински или шведски език, ще ви бъде уреден устен преводач за разпита и за процеса. Имате право на устен преводач и когато разговаряте с адвоката си във връзка с разпитите. Услугите на преводача са безплатни за вас.

Някои полициисти могат да използват английски език по време на разпита; по изключение могат да използват и други езици. Ако смятате, че с полицейския служител не можете да се разберете поради езикови причини, имате право да поискате устен преводач. Много е важно да разбирате съдържанието на разпита, за да можете да подпишете протокола от свое име.

Властите нямат задължение да превеждат писмено материалите, събрани по време на наказателното разследване, на език, който разбирате. По принцип, писмен превод на материалите по наказателното разследване не се прави. Поради това е важно да имате адвокат, който разбира езика, използван по време на разследването. Молбата за призоваване ще ви се преведе писмено или устно.

Връзки по темата

[Съдебна система](#)

[Министерство на правосъдието](#)

[Закон за наказателните разследвания на шведски език](#)

[Наказателно-процесуален закон](#)

[Наказателно-процесуален закон на шведски език \(неофициален превод\)](#)

[Закон за принудителните мерки на шведски език](#)

[Полиция](#) <https://www.poliisi.fi/en>

[Закон за задържанятия на шведски език](#)

[Закон за екстрадицията въз основа на правонарушение между Финландия и държавите-членки на Европейския съюз](#)

[Закон за екстрадицията на шведски език \(неофициален превод\)](#)

[Повече информация за принудителните мерки](#)

[Повече информация за принудителните мерки на шведски език](#)

[Оплаквания относно действия на полицията](#)

[Оплаквания относно действия на полицията \(на шведски език\)](#)

[Брошура за Закона за езика на шведски език](#)

Последна актуализация: 15/01/2020

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Izvorna jezična inačica ove stranice [fi](#) nedavno je izmijenjena. Naši prevoditelji trenutno pripremaju jezičnu inačicu koju vidite.

3 – Моите права по време на процеса

Къде се провежда процесът?

Наказателните процеси обикновено се провеждат в общите първоинстанционни съдилища. Те се наричат [окръжни съдилища](#). Обикновено делото се гледа от съда в района, където е извършено предполагаемото престъпление. Процесите обикновено са [публични](#). Това означава, че на процеса ви може да присъства всеки. Съдът обаче може да разпорежи определени дела, например свързани със сексуални престъпления, да се гледат изцяло или частично при закрити врати. Същото се прави и ако сте под 18-годишна възраст, когато ви повдигнат обвинения.

Съставът на съда зависи от естеството на делото. Делото ви може да се гледа от един съдия, един съдия и трима [съдебни заседатели](#), двама съдии и трима или четирима съдебни заседатели, или трима съдии. По правило съставът зависи от тежестта на престъплението.

Могат ли обвиненията да бъдат променени по време на процеса?

Обикновено обвинението не може да бъде променено, след като е повдигнато. Прокурорът обаче може да го разшири, за да обхване и друго деяние, ако съдът намери това за уместно с оглед на представените доказателства.

Обвинението не се счита за променено, когато: прокурорът го ограничи, цитира нова разпоредба от закона, неспомената в призовката, или оповести нов факт в подкрепа на обвинението.

Ако се признаете за виновен по всички или някои пунктове на обвинението по време на процеса, може да няма нужда съдът да разглежда твърде много доказателства. По прости наказателни дела самопризнанието на подсъдимия обикновено е достатъчно за решение. Колкото по-тежко обаче е престъплението, толкова повече доказателства са необходими освен самопризнанието.

Какви са правата ми по време на процеса?

Винаги имате право да присъствате на процеса, освен ако делото не се решава по съкратено производство (*in chambers*) чрез [писмена процедура](#). В този случай могат да ви осъдят най-много на девет месеца лишаване от свобода. Ако обаче присъдата е повече от шест месеца лишаване от свобода, съдът трябва да ви разреши да дадете устни показания.

За някои дребни правонарушения могат да ви осъдят дори във ваше отсъствие. В този случай присъдата може да бъде глоба или максимум три месеца лишаване от свобода и конфискация на стойност най-много 10 000 евро.

Ако сте призован да се явите на процеса лично, трябва да присъствате на целия процес, освен ако съдът не ви разреши да напуснете съдебната зала. Ако се нуждаете от устен преводач, ще ви се намери такъв. За повече информация относно езиковите ви права вижте [информационен лист 2](#).

Имате право да се защитавате сам. Имате право и да използвате услугите на адвокат. Ако се явите на процеса без адвокат и съдът намери, че не сте в състояние да се защитавате сам, съдът може да разпорежи да ви се назначи адвокат за защитник дори против волята ви. По принцип имате право да смените адвоката си във всеки един момент.

Имате право, но не и задължение, да говорите по време на процеса. Като подсъдим не сте длъжен да подпомагате съда в установяването на вината ви. Ако искате да бъдете изслушан по делото, не сте длъжен да казвате истината, с изключение на личните си данни и дохода си. Съдът ще сравни показанията ви с тези на другите хора, изслушани по делото, и със събраните доказателства и тогава ще определи доколко надеждни са вашите показания.

Какви са правата ми по отношение на доказателствата срещу мен?

Имате право да се запознаете с доказателствата, ако това няма да навреди на наказателното разследване. По принцип всяко доказателство срещу вас може да се използва в съда. Съдът обаче има право да ограничи представянето на доказателства или изслушването на свидетели, които очевидно не могат да имат влияние върху решението.

Имате право също да представяте доказателства и да призовавате свои свидетели. Трябва да намерите и представите доказателствата и свидетелите възможно най-рано, но можете да ги представите за първи път и по време на основното заседание и даже по време на обжалването. Ако обаче представите нови свидетели или доказателства на много късен етап, съдът може да се усъмни във важността им, когато разглежда въпроса за вината ви.

Вие и адвокатът ви имате право да разпитвате всички свидетели по делото. Ако се възползвате от услугите на адвокат, обикновено той задава въпросите в съда от ваше име.

Финландските съдилища имат свобода на преценка относно доказателствата. Това означава, че съдът преценява важността на всяко доказателство или свидетел.

Ще бъде ли взета предвид информация за предишни мои престъпления?

Ако имате [досие за предишни престъпления](#) във Финландия, то ще се вземе предвид при определяне на присъдата. Предишните престъпления могат да повлияят на това дали присъдата ще бъде ефективно или условно лишаване от свобода. Освен това съдът може да ви наложи потегжа присъда, ако смята, че предишните ви престъпления показват незачитане на закона.

Предишна присъда във Финландия може и да ви донесе по-лека присъда, ако обвинението, което се разглежда в момента, е можело да се разгледа заедно с предишните обвинения. Съдът може също да вземе предвид ефективно лишаване от свобода и общественополезен труд, изтърпени в друга държава-членка, и да адаптира съответно присъдата си.

Какво става в края на процеса?

Процесът завършва с присъда, която се произнася или в същия ден, или по-късно в кабинета на съдията (*in chambers*). Присъдата може да ви обяви за виновен по всички или по някои обвинения или обвиненията могат да бъдат отхвърлени.

Ако съдът ви намери за виновен, са възможни следните наказания:

Ефективно лишаване от свобода

Ефективното лишаване от свобода може да бъде с продължителност от четиринадесет дни до доживотна присъда. Ако присъдата е повече от две години лишаване от свобода, тя е винаги ефективна.

Условно лишаване от свобода

Изпълнението на присъда лишаване от свобода със срок до две години може да бъде отложено, ако съдът реши, че това е уместно. Можете да бъдете осъдени на глоба и условно лишаване от свобода или, ако условната присъда е повече от една година, на 20—90 часа общественополезен труд.

Условното лишаване от свобода винаги е придружено с изпитателен срок от една до три години. Ако през този период не извършите нови престъпления, присъдата няма да бъде изпълнена. Ако извършите ново престъпление през този период и заради това ви осъдят на ефективно лишаване от свобода, съдът може да разпорежи условната ви присъда също да се изпълни.

Общественополезен труд

Ефективната присъда лишаване от свобода със срок до осем месеца може да се преобразува в [общественополезен труд](#). Това обикновено изисква да имате постоянно местоживеее във Финландия. Осъждане на общественополезен труд може да не е възможно, ако имате предишни присъди ефективно лишаване от свобода или общественополезен труд.

Наказания за непълнолетни

Ако сте на възраст под осемнадесет години и извършите престъпление, могат да ви наложат [наказание за непълнолетни](#). Това е специално наказание за млади правонарушители. То е по-тежко от глоба, но е по-леко от ефективно лишаване от свобода.

Глоба

За дребни правонарушения могат да ви осъдят на глоба. Глобите се налагат на [единици](#). Минималният брой единици е една, а максималният — 120. Ако ви осъдят на глоба за няколко престъпления едновременно, максимумът може да бъде по-голям.

Размерът на една единица зависи от дохода ви към момента на процеса. Понастоящем най-малкият размер единица е шест евро.

Ако не заплатите глобата, наложена от съда, тя се преобразува в лишаване от свобода. Три неплатени единици глоба се равняват на един ден лишаване от свобода.

Каква е ролята на жертвата по време на процеса?

Във Финландия ролята на жертвата, или увредената страна, в процеса е доста важна. Увредената страна може да се присъедини към обвинението, повдигнато от прокурора, или да предяви друго обвинение. Жертвата има право да повдигне обвинения и когато прокурорът реши да оттегли обвиненията. Освен това, увредената страна може да поиска обезщетение от лицето, заподозряно в извършване на престъплението.

По време на наказателното разследване обикновено питат увредената страна дали иска наказание за заподозрения и/или обезщетение за престъплението. Жертвите могат да представят исканията си и на основното заседание.

Връзки по темата

[Закон за публичността на съдебните процедури в общите съдилища \(на английски език\)](#) и [на шведски език \(неофициален превод\)](#)

[Наказателно-процесуален закон \(на английски език\)](#) и [на шведски език \(неофициален превод\)](#)

[Наказателен кодекс \(на английски език\)](#) и [на шведски език \(неофициален превод\)](#)

[Брошура на Министерството на правосъдието за наказателните процедури в окръжните съдилища \(на шведски език\)](#)

[Брошура на Министерството на правосъдието за жертвите на престъпления](#)

 [Съдебно-процесуален кодекс](#), и [на шведски език \(неофициален превод\)](#)

 [Регистърен център](#)

Последна актуализация: 15/01/2020

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Izvorna jezična inačica ove stranice nedavno je izmijenjena. Naši prevoditelji trenutno pripremaju jezičnu inačicu koju vidite.

4 – Моите права след постановяване на решението от съда

Мога ли да обжалвам?

Имате право да обжалвате решението на окръжния съд пред апелативния съд. По принцип, ако желаете да обжалвате решения, които окръжният съд е взел по време на заседание (например, да не изслуша даден свидетел), можете да го направите само заедно с обжалването на присъдата. Ако обжалвате решение на окръжния съд пред апелативния съд, срокът за обжалване е 30 дни. Имате 7 дни, за да информирате окръжния съд, че не сте удовлетворен от решението и ще обжалвате. Жалбата трябва да бъде писмена. Тя трябва да бъде адресирана до [апелативния съд](#) и подадена пред [окръжния съд](#), който е постановил решението.

Можете да обжалвате решението, защото смятате, че съдът не е оценил правилно доказателствата и/или неправилно е приложил закона. Противните страни, т.е. прокурорът и увредените страни (ако има такива), имат същото право да обжалват като вас.

Какво се случва, ако обжалвам?

Ако обжалвате, присъдата ви няма да бъде изпълнена, освен ако съдът не реши обратното. Ако съдът разпреди да бъдете задържан или задържането ви да продължи, можете да подадете извънредна жалба срещу това решение. Апелативният съд ще разгледа въпроса за задържането в спешен порядък, отделно от основната жалба.

Ако сте в затвора, когато обжалвате, и искате да бъдете освободен, апелативният съд може да разпреди да ви освободят до излизането на решението му по основната жалба.

Срокът, в който апелативният съд ще разгледа жалбата Ви, варира. Ако сте задържан, жалбата ви като правило ще бъде обработена по-бързо. Ако не сте съгласен с оценката на доказателствата, апелативният съд по принцип трябва да насрочи основно заседание, където доказателствата да бъдат разгледани отново. Това обикновено забавя процеса. Във всеки случай разглеждането на жалбите от апелативния съд отнема няколко месеца.

Ако противните страни не са обявили, че са неудовлетворени от решението на окръжния съд, и вие решите да обжалвате, те не са длъжни да обявяват, че не са удовлетворени, но все пак могат да подадат т.нар. насрещна жалба в срок от четиринадесет дни след края на първоначалния срок за обжалване. В насрещната жалба те могат, например, да искат увеличаване на присъдата или на компенсацията. Ако оттеглите жалбата си, всички насрещни жалби се погасяват.

Можете да представите нови доказателства или нови свидетели в подкрепа на жалбата си. Представянето на нови доказателства по време на наказателния процес е разрешено дори по време на основното заседание на апелативния съд.

Какво се случва по време на процедурата по обжалване?

След като подадете жалбата, тя се изпраща на противните страни – т.е. прокурора и увредените страни – за сведение. От противните страни се изисква да отговорят на жалбата в определен срок. Ако те са обжалвали, жалбите им също ще ви бъдат изпратени за сведение.

След етапа на писмените жалби апелативният съд решава дали да проведе основно заседание. Той трябва да проведе такова, ако една от страните поиска това и ако решението на апелативния съд зависи от това дали окръжният съд е оценил правилно правдоподобността на устните показания.

Съдът може и да остави жалбата ви без разглеждане, ако не е нужно основно заседание и трима членове на апелативния съд са убедени, че решението на окръжния съд е правилно. В този случай жалбата ви няма да бъде разглеждана по-нататък и решението на окръжния съд ще бъде окончателно.

Какво се случва, ако обжалването е успешно или неуспешно?

Апелативният съд преглежда правилността на решението на окръжния съд, доколкото е отправена молба за това. Ако смятате, че решението на окръжния съд е напълно погрешно, резултатът от жалбата ви може да бъде апелативният съд да отхвърли всички обвинения и искания за обезщетение. Апелативният съд може и да удовлетвори жалбата ви частично. Например, може да ви признае за виновен, но да намали присъдата. Ако жалбата ви бъде отхвърлена, по принцип ще трябва да платите всички разноски по представяне на доказателства, които държавата е платила, както и всички правни разноски на увредените страни. Ако жалбата ви бъде удовлетворена частично, е възможно да не трябва да плащате тези разноски. Ако жалбата ви бъде уважена, може също така да получите компенсация за вашите правни разноски, освен ако не ги плати държавата.

Ако обвиненията бъдат отхвърлени заради жалбата ви и решението на апелативния съд стане окончателно, всички имащи отношение към случая вписвания в досието ви ще бъдат заличени.

Всички страни по делото имат право да обжалват решението на апелативния съд, като подадат молба за [разрешение за обжалване](#) пред Върховния съд. Такова разрешение много рядко се дава по наказателни дела. На практика, за да получите подобно разрешение, делото ви трябва да има някаква ценност като прецедент. Това означава, че то трябва да бъде от по-общо значение. Разрешение за обжалване почти не се дава само защото смятате, че апелативният съд е оценил доказателствата неправилно.

Ако се даде разрешение за обжалване, Върховният съд отново разглежда делото ви или изцяло, или в границите, очертани от разрешението (например, определяне на присъдата). По правило производството пред Върховния съд е писмено. Решението по делото става окончателно, когато Върховният съд реши да не дава разрешение за обжалване или когато го даде и издаде решение. Ако никой не обжалва решението на окръжния или на апелативния съд, то става окончателно най-късно с изтичане на срока за обжалване. Когато решението стане окончателно, това е крайната точка, в която то ще бъде приведено в изпълнение.

Аз идвам от друга държава-членка. Могат ли да ме върнат там след процеса?

Ако ви осъдят, могат да ви забранят влизането във Финландия или да ви експулсират в друга държава-членка. Това може да стане, ако властите сметнат, че представлявате опасност за обществения ред или общата сигурност. На практика няма да ви изгонят от страната, освен ако не сте бил осъден за сравнително тежко престъпление. Само фактът, че сте признат за виновен в извършване на престъпление, не може да се използва като основание за изгонването ви.

 Финландската имиграционна служба решава дали да бъдете изгонен от страната. Същевременно тя може да ви забрани да влизате в страната за срок до 15 години. Можете да обжалвате това решение пред **административния съд**.

Повдигнатите обвинения не се вписват в **досието за предишни престъпления**. Ако ви осъдят, в досието се вписват следните присъди:

ефективно или условно лишаване от свобода,

условно лишаване от свобода заедно с глоба, общественополезен труд или надзор,

общественополезен труд вместо ефективно лишаване от свобода,

наказание за непълнолетни или глоба вместо наказание за непълнолетни,

освобождаване от длъжност като държавен служител, или

непостановяване на присъда заради наказателна неотговорност.

Досиетата се съхраняват в **Регистърния център**. Информацията не е публична, но властите могат да се запознаят с нея при условията, уредени от закона. Освен това информацията може да се изпраща извън ЕС/ЕИП по реда на **Конвенцията за взаимна помощ по наказателни дела**.

Всяко вписване в досието за предишни престъпления се заличава след изтичане на определен период от първоначалната дата на решението, което е станало окончателно. Вписвания, които не се отнасят до ефективно лишаване от свобода, се заличават след пет години. Вписвания, които се отнасят до ефективно лишаване от свобода за срок до две години и общественополезен труд, се заличават след десет години. Вписвания, които се отнасят до ефективно лишаване от свобода от две до десет години, се заличават след двадесет години. Вписвания, които се отнасят до лишаване от свобода за срок над пет години, се заличават, когато лицето почине или достигне 90-годишна възраст.

Не можете да възразите срещу това информация да се съхранява в досието. Имате обаче право с известни ограничения да **проверите** каква информация е вписана във вашето досие.

Връзки по темата

 Наказателно-процесуален закон, и на **шведски език (неофициален превод)**

 Наказателен кодекс и **на шведски език (неофициален превод)**

 Досиета за предишни престъпления и **на шведски език (неофициален превод)**

 Агенция по наказателните санкции и **на шведски език**

 Разглеждане на дела в апелативния съд и **на шведски език**

Последна актуализация: 15/01/2020

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия.

Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Izvorna jezična inačica ove stranice nedavno je izmijenjena. Naši

prevoditelji trenutno pripremaju jezičnu inačicu koju vidite.

5 – Нарушения при движението по пътищата

Как се третират дребните нарушения при движението по пътищата?

Често срещано наказание за дребните нарушения, свързани с движението по пътищата, е фиксираната по размер глоба. Тя може да бъде наложена за нарушения, при които най-тежкото наказание е глоба или до шест месеца лишаване от свобода. Размерът на фиксираната глоба е от 10 до 115 евро. Фиксираната глоба може да бъде наложена от полицейски служител, служител на граничната охрана или на митниците.

Ако не сте съгласен с наложената ви фиксирана глоба, имате право да отнесете въпроса до окръжния съд. В този случай трябва да информирате канцеларията на окръжния съд по мястото на извършване на нарушението. Трябва да направите това в едноседмичен срок от получаване на известието за фиксираната глоба. Не можете да обжалвате решението на окръжния съд относно фиксираната глоба.

Ако за въпросното пътно нарушение не е възможно да се наложи фиксирана глоба, полицията може също така да издаде незабавна наказателна заповед и да я изпрати на прокурора за потвърждаване. В този случай глобата не е фиксирана по размер. Наказанието се определя в **единици**. Имате право да възразите срещу незабавната наказателна заповед. Възражението се прави чрез уведомяване на прокурора.

Ако възразите срещу незабавната наказателна заповед и прокурорът реши да повдигне обвинение, окръжният съд ще разгледа въпроса като обикновено наказателно дело. В този случай имате право на обжалване както при обикновено наказателно дело (виж **информационен лист 4**).

Фиксираните глоби и незабавните наказателни заповеди, издадени при пътни нарушения, могат **да се изпълнят** и в друга държава-членка.

Ако нарушите правилата за спиране и паркиране на превозно средство, ще трябва да платите фиш за глоба за паркиране. Той се издава от полицията или от общински служител по пътното движение. Сумата по фиша е между 10 и 50 евро в зависимост от населеното място. В **Хелзинки** например размерът е 50 евро в центъра на града и 40 евро — в други райони.

Имате право да възразите срещу фиша за глоба за паркиране. В този случай трябва да представите възражението си пред службата по пътното движение в двуседмичен срок от поканата за плащане. Ако службата приеме възражението ви, тя ще оттегли поканата за плащане. Ако възражението се отхвърли, имате право да подадете жалба срещу плащането до **административния съд**. Трябва да подадете жалбата в срок от 30 дни от датата, на която сте бил известен за отрицателното решение. Решението на административния съд е окончателно.

Фишът за глоба за паркиране не може да се изпълни в друга държава-членка, тъй като се смята за административно наказание.

Вписват ли се тези нарушения в регистъра за съдимост?

Глобите не се вписват в регистъра за съдимост. Така че, ако ви бъде наложена фиксирана глоба или получите незабавна наказателна заповед, те няма да бъдат вписани в досието ви. Фишът за глоба за паркиране не е наказателна глоба; той е административно наказание, така че също няма да бъде вписан в досието.

Връзки по темата

 Автоматичен контрол на скоростта

Последна актуализация: 15/01/2020

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия.

Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.